

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

20 oktober 1997

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Luk Van Nieuwenhuysen –

**betreffende het toekennen van een vast aandeel van de begroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor Vlaamse woonprojecten in de Vlaams-Brabantse gordel**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting
uitgebracht door de heer Christian Verougstraete**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Georges Cardoen.

Vaste leden : de heer Georges Cardoen, mevrouw Veerle Heeren, de heer Marc Olivier, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, de heer Mark Van der Poorten ;

de heren Ward Beysen, Julien Demeulenaere, Francis Vermeiren ;

de heren Herman De Loor, André Kenzeler, Marcel Logist ;

de heren Filip Dewinter, Christian Verougstraete ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh ;

mevrouw Vera Dua.

Plaatsvervangers :

de heren Georges Beerden, Leonard Quintelier, John Taylor, Bart Vandendriessche, Marc Van Peel ;

de heren Marc Cordeel, Jacques Devolder, Freddy Feytons ;

de heren Johnny Goos, Jacques Timmermans, Tuur Van Wallendael ;

de heren Wilfried Aers, Frank Creyelman ;

de heer Paul Van Grembergen ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel.

Zie :

717 (1996-1997)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting besprak op 14 oktober 1997 het voorstel van resolutie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen betreffende het toekennen van een vast aandeel van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor Vlaamse woonprojecten in de Vlaams-Brabantse gordel.

I. Inleidende uiteenzetting door de indiener

De heer Luk Van Nieuwenhuysen stelt dat hij met het voorstel van resolutie oorspronkelijk een dubbele bedoeling nastreefde. In het voorstel wordt aan de Vlaamse regering gevraagd om vanaf de begroting 1998 jaarlijks de nodige middelen te voorzien voor Vlaamse woonprojecten in de Vlaams-Brabantse gordel. Verder was het de bedoeling om op te roepen tot een gelijkaardige inspanning voor Brussel, zodat meer Vlamingen geneigd zouden zijn zich in Brussel te vestigen. Er bestond evenwel betwisting over de ontvankelijkheid van dit Brusselse luik, zodat de indiener zich in het voorstel van resolutie heeft beperkt tot het Vlaams-Brabantse luik.

De aanleiding voor dit voorstel van resolutie is de vaststelling dat ondanks alle actie- en beleidsplannen voor Vlaams-Brabant en Brussel de Vlaamse aanwezigheid en identiteit in die gebieden verder in het gedrang komen. Die evolutie zal nog worden versterkt door de invoering van het stemrecht voor Europese onderdanen. Daardoor zal ook het politieke gewicht van de Vlamingen in de door Frans-taligen overheerste gemeenteraden van de randgemeenten nog verder afnemen. Zelfs in nu nog homogene Vlaamse gemeenten als Tervuren en Overijse dreigen er dan nieuwe Franstalige meerderheden te worden gevormd.

De momenteel lopende initiatieven zoals de Randkrant of de vzw De Rand zijn volgens de spreker onvoldoende om die trend om te buigen. Ook Vlabinvest heeft de verwachtingen niet kunnen inlossen, want zelfs als het rollend fonds op kruissnelheid is gekomen kan Vlabinvest voldoen aan slechts 1 % van de nood aan sociale huisvesting in Vlaams-Brabant. Tegen 1999 zal Vlabinvest verspreid over verschillende gemeenten nauwelijks 94 appartementen, 65 woningen en 14 erfpachtgronden hebben gerealiseerd.

De provincie Vlaams-Brabant had oorspronkelijk

een jaarlijks bedrag van 180 miljoen frank voor sociale huisvesting voorzien. Nu blijkt evenwel dat de provincie in 1998 daarvoor slechts 42 miljoen frank heeft uitgetrokken. In 1999 zou het gaan om 44 miljoen frank en in 2000 om 46 miljoen frank. Er zal dus 588 miljoen frank minder worden uitgegeven dan oorspronkelijk was gepland. De reden hiervan zou volgens de spreker zijn dat de commissaris van de Vlaamse regering bezwaar zou hebben gemaakt tegen het voornemen van de provincie om voor dat huisvestingsprogramma samen te werken met intercommunales.

Volgens een onderzoek door de provincie Vlaams-Brabant zou er in die provincie een behoefte aan 21.000 extra sociale woningen bestaan. De spreker citeert de heer Guido Tastenhoye, auteur van het boek "Vlaams-Brabant ingelijfd bij Brussel ?", die berekende dat voor de bouw of renovatie van die ruim 21.000 woningen een bedrag van 60 miljard frank gespreid over 10 jaar nodig is. Dat is dus heel wat meer dan het bedrag van nauwelijks 23 miljoen frank extra dat de Vlaamse regering over heeft voor de Vlaams-Brabantse gordel. Het is de bedoeling van de resolutie om de Vlaamse regering aan te sporen haar inspanning voor woningprojecten in de Vlaams-Brabantse gordel op te trekken tot 1 % van de Vlaamse begroting.

Wat Brussel betreft, meent de spreker dat men moet erkennen dat de Vlaamse leegloop uit het hoofdstedelijk gebied dramatische vormen begint aan te nemen. De huidige projecten om Vlamingen aan te moedigen om zich in Brussel te komen vestigen zijn weliswaar verdienstelijk, maar ontoereikend. Het probleem is dat wonen in Brussel duur is en onaantrekkelijk. Het zou goed zijn, mocht de Vlaamse overheid zelf in Brussel woonprojecten ontwikkelen, bijvoorbeeld voor de eigen ambtenaren. Men zou ook participaties kunnen nemen in bouwondernemingen die in het Brusselse actief zijn of huurcompensaties toekennen aan mensen die in Brussel komen wonen.

II. Bespreking

De heer Georges Cardoen vindt het, gelet op de broodnodige Vlaamse aanwezigheid in Brussel, geen goede zaak dat de Vlaamse gewestelijke en zelfs sommige gemeenschapsdiensten zich in het Vlaamse landsgedeelte gaan vestigen. De Vlaamse regering en in het bijzonder minister Demeester-De Meyer die verantwoordelijk is voor de gebouwen dienen er zich van bewust te zijn dat dit leidt tot een verzwakking van de zichtbare Vlaamse aan-

wezigheid in Brussel. De spreker citeert het voorbeeld van de Vlaamse administratie voor Wegeninfrastructuur die haar vestiging aan het Noordstation heeft verlaten en nu tijdelijk in Vilvoorde is ondergebracht in afwachting van een definitieve verhuis naar Leuven.

De heer Francis Vermeiren treedt de opmerkingen van de heer Cardoen in verband met het terugtrekken van Vlaamse instellingen uit Brussel bij.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen merkt op dat het niet voldoende is om Vlaamse instellingen in Brussel te hebben om de Vlaamse aanwezigheid tastbaar te maken. Daarvoor zijn er uiteraard ook mensen nodig. Vandaar dat het voorstel van resolutie oorspronkelijk ook een Brussels luik telde, waarin op het vlak van de sociale huisvesting voor een gelijkaardige inspanning in Brussel werd gepleit.

Mevrouw Vera Dua is van oordeel dat er een groot onderscheid moet worden gemaakt tussen de problematiek van de Vlaamse rand en die van Brussel. Ten onrechte worden beide problematieken voortdurend vermengd. De stadsvlucht uit Brussel is enorm groot, vooral onder de modale Brusselaars die de hoofdstad voor de Vlaamse rand verlaten. Als men statistieken over de inkomens bestudeert, stelt men vast dat de Brusselse bevolking zeer arm is, terwijl de rand rond Brussel tot de rijkere gebieden van Vlaanderen behoort. In Antwerpen en Gent is het verschil tussen de rand en het centrum veel minder uitgesproken. De spreker wil steun verlenen aan ieder pleidooi om in Brussel inspanningen op het vlak van huisvesting te leveren, hoewel dat niet evident is gezien de specifieke structuur van de federale staat en het hoofdstedelijk gebied. Het pleidooi om de sociale huisvesting toe te spitsen op de rand rond Brussel lijkt haar evenwel overdreven gezien de inkomenssituatie van de gezinnen in de rand. In steden als Antwerpen en Gent is de nood aan sociale woningen alleszins groter. Indien toch moest blijken dat er in de rand rond Brussel nood is aan specifieke maatregelen, dan moeten volgens de spreker de instrumenten die door de Vlaamse Wooncode worden aangereikt, ingezet worden.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen is vooral bezorgd om de autochtone inwoners van de gordelgemeenten. Doordat de prijzen van gronden en woningen daar zeer hoog zijn in vergelijking met de rest van Vlaanderen, worden heel wat autochtone inwoners verplicht zich elders te vestigen. Uit de verkiezingsresultaten blijkt dat hun plaats vooral wordt ingenomen door anderstaligen.

De heer Francis Vermeiren herinnert aan zijn herhaaldelijk pleidooi om de kredieten voor Vlabinvest te voegen bij de bestaande kredieten voor huisvesting. Hij verwijst tevens naar uitspraken van minister-president Luc Van den Brande naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen 1997 in verband met grondwettelijke problemen op het vlak van de toewijzing van de Vlabinvest-woningen. Ingevolge het non-discriminatiebeginsel zou men moeilijk kunnen vermijden dat anderstaligen aanspraak maken op dergelijke woningen. De spreker betreurt verder het feit dat men ook vanuit het Vlaams Parlement de Vlaamse rand voortdurend op een negatieve wijze benadert.

De spreker is zeer terughoudend ten opzichte van het pleidooi van de heer Van Nieuwenhuysen dat de Vlaamse overheid in Brussel eigen woonprojecten moet ontwikkelen. Hij meent dat dit niet alleen moeilijk realiseerbaar is, maar ook af te raden. Om de uitwijking van Vlamingen uit Brussel tegen te gaan zouden de Brusselse politici zich meer onder de mensen moeten begeven. Momenteel speelt het Vlaams gebeuren in Brussel zich te veel af op dezelfde plaatsen en met steeds dezelfde personen.

De spreker benadrukt het grote gevaar van de versnippering van de kredieten. Op verschillende niveaus worden er momenteel initiatieven genomen, maar het valt te vrezen dat er daarvoor onvoldoende kredieten voorhanden zijn. De spreker pleit daarom voor het opmaken van een inventaris van de verschillende bestaande middelen met het oog op een heroriëntering ervan.

De heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting stelt dat huisvesting een gewestelijke materie is zodat men op dat vlak vanuit Vlaanderen niet bevoegd is in Brussel. Dat neemt niet weg dat er wel bepaalde initiatieven kunnen worden genomen om het wonen in Brussel onder meer via informatie te bevorderen en aantrekkelijker te maken.

De minister is geen voorstander van het voorstel van resolutie omdat het evenwichten in gevaar zou brengen. De problemen die zich in Vlaams-Brabant stellen zijn geenszins uniek, maar doen zich ook in andere suburbane gebieden voor. De inwoners van Vlaams-Brabant situeren zich op het vlak van inkomen zelfs iets boven het gemiddelde.

De Vlaamse regering concentreert zich op een globaal actieplan voor Vlaams-Brabant, waarin huisvesting een belangrijke rol speelt. Vorig jaar werd in die regio een bedrag van ruim één miljard frank in de sociale huisvesting geïnvesteerd. Wat Vlabin-

vest betreft is er een akkoord binnen de Vlaamse regering dat de minister van Huisvesting ordonancerend minister wordt (vanaf 1 januari 1998). De Vlabinvest-middelen zullen daardoor in het globale huisvestingsprogramma worden ingebracht. Verder werd er in overleg met de sociale huisvestingsmaatschappijen één samenwerkingsprogramma afgesloten. Op die manier wordt het actieplan voor Vlaams-Brabant versterkt.

De minister maakt tevens melding van een bijzonder krediet waarbij via de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en het Vlaams Woningfonds rentetolagen worden toegekend. Daarvoor is een bedrag van 50 miljoen frank in de begroting ingeschreven. Vermits het gaat om rentetolagen gespreid over 20 jaar, betreft het hier een investering van één miljard frank die specifiek voor de rand wordt mogelijk gemaakt. Ten slotte is er in de Vlaamse regering een akkoord bereikt over de tussenkomst van het Vlaams Woningfonds in de leningslast voor de gezinnen met twee kinderen uit de Vlaamse rand rond Brussel.

De minister besluit dat er een samenhangend huisvestingsprogramma voor Vlaams-Brabant in opbouw is en vraagt dat de regering de tijd en de gelegenheid zou krijgen om dat programma ook waar te maken.

III. Stemming over het geheel

Het voorstel van resolutie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen inzake het toekennen van een vast aandeel van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor Vlaamse woonprojecten in de Vlaams-Brabantse gordel wordt verworpen met 6 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

De verslaggever,

Christian
VEROUGSTRAETE

De voorzitter,

Georges
CARDOEN